

1. Cel instrukcji

Instrukcja opisuje sposób pobierania przez Klienta próbek wody przeznaczonych do badań mikrobiologicznych.

Instrukcja została opracowana na potrzeby Klientów Laboratorium Wodno-Ściekowego, którzy pobierają i dostarczają próbki do Laboratorium.

2. Odpowiedzialność

Personel Laboratorium odpowiada za przekazanie Klientowi informacji na temat sposobu pobierania próbki lub udostępnienie niniejszej instrukcji oraz wydanie odpowiednich naczyń na próbki

3. Sposób postępowania

UWAGA!

Laboratorium przyjmuje próbki wody do badań mikrobiologicznych w dni robocze od poniedziałku do czwartku. Jeżeli zakres zlecenia obejmuje badanie ogólnej liczby mikroorganizmów, próbki przyjmowane są wyłącznie w poniedziałki i wtorki.

Przed pobraniem próbki należy uzgodnić z Laboratorium termin dostarczenia próbki, dzwoniąc pod numer telefonu 46 811 15 95 lub 46 811 15 96 lub osobiście w Laboratorium, którego siedziba mieści się w Sochaczewie przy Al. 600-lecia 69.

Próbki należy pobierać do butelek sterylnych, jednorazowych, wydanych uprzednio z Laboratorium. Butelki wydawane są w dni robocze w godzinach 7:00-15:00.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do siedziby Laboratorium w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 10:30.

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem, ponieważ miejsce i sposób pobrania próbki ma zasadnicze znaczenie dla miarodajności wyniku badania. Próbkę wody zaleca się pobrać z kranu najczęściej używanego. Należy unikać kranów będących w złym stanie technicznym, skorodowanych oraz tych, do których dostęp jest utrudniony.
2. Przed przystąpieniem do pobierania próbki zdjąć z kurka czerpalnego wszelkie urządzenia, takie jak np. perlator, rurka przedłużająca, wylewki i inne akcesoria.
3. Przed pobraniem próbek kurki wysterylizować. W tym celu przetrzeć kran wacikiem nasączonym denaturatem lub alkoholem i opalić w płomieniu palnika. W przypadku kranów czerpalnych z tworzywa sztucznego należy najpierw dokładnie je wyczyścić a następnie zdezynfekować przez zanurzenie w alkoholu lub denaturacie przez 2-3 minuty.
4. Odkręcić kran z zimną wodą, ustawić strumień wody wypływającej tak, aby nie rozpryskiwała się na boki. Wodę spuszczać około 5 minuty.
5. Bezpośrednio przed pobraniem próbki otworzyć butelkę sterylną pobraną z Laboratorium.
6. Butelkę trzymać w ręku uważając, aby nie doprowadzić do zanieczyszczenia jej.
7. Nie dotykając wlotu butelki napełnić ją do około 2/3 pojemności. Nie wyflukiwać białego proszku znajdującego się w butelce (tiosiarczan sodu – niezbędny do inaktywacji chloru).
8. Butelkę z próbką szczelnie zamknąć od razu po pobraniu próbki i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.
9. Butelkę z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz chronić przed bezpośrednim światłem słonecznym.

10. Wypełnić „Protokół z pobrania próbki przez Klienta” pobrany ze strony internetowej ZWiK-Sochaczew Sp. z o.o. lub z Laboratorium (protokół można wypełnić w Laboratorium podczas dostarczenia próbki).
11. W celu zminimalizowania możliwości zmian w pobranej próbce, należy możliwie najszybciej dostarczyć ją do laboratorium..

Informacje dodatkowe:

1. Laboratorium nie ponosi odpowiedzialność za pobranie i warunki transportu próbek pobranych i dostarczonych przez Klienta.
2. Laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badań wówczas, gdy pracownik Laboratorium przyjmujący próbkę stwierdzi, że stan próbki jest niewłaściwy np.: ilość próbki jest niewystarczająca, jakość pojemnika jest zła itp.
3. W sprawozdaniu z badań zamieszczana jest informacja, że próbka została pobrana przez Klienta, a wszystkie informacje dotyczące czasu i miejsca pobrania próbki zostały uzupełnione według oświadczenia Klienta.
4. W przypadku próbek pobranych przez Klienta nie ma możliwości zapisu w sprawozdaniu z badań, że próbkę pobrano metodą akredytowaną.

4. Załączniki

Formularz F-07/PO-13 „Protokół z pobrania próbki przez Klienta”

5. Dokumenty związane

- PN-EN ISO 5667-5:2003 „Jakość wody - Pobieranie próbek - Wytyczne dotyczące pobierania próbek wody do picia i wody używanej do produkcji żywności i napojów”;
- PN-EN ISO 19458:2007 „Jakość wody - Pobieranie próbek do analiz mikrobiologicznych”.

Egz. nr ____

Rozdzielnik:

Egz. nr 1 – Kierownik Laboratorium

Egz. nr 2 – Laboratorium

<p>Opracowała: Małgorzata Orzechowska Z-ca Kierownika Laboratorium/Kierownika ds. jakości</p> <p>_____</p> <p>(data i podpis)</p>	<p>Zatwierdziła: Joanna Tabara Kierownik Laboratorium/ Kierownik ds. jakości</p> <p>_____</p> <p>(data i podpis)</p>
---	--

PROTOKÓŁ Z POBRANIA PRÓBKI PRZEZ KLIENTA

uzupełnia Klient		
cel/przyczyna pobrania próbki		
miejsce pobrania próbki		
punkt pobrania próbki		
data i godzina pobrania próbki		
pobraną materiał (właściwie zaznaczyć X)	☐ woda do spożycia	☐ woda inna niż do spożycia
	☐ ścieki (podać jakie) np.: surowe, oczyszczone, popłuczne, deszczowe	
metoda pobrania próbki (właściwie zaznaczyć X i uzupełnić zapis)	☐ instrukcja:	☐ inna:
pojemnik, w którym dostarczono próbkę	☐ sterylna butelka jednorazowa wydana z Laboratorium (LOT: .....)	
	☐ inny:	
rodzaj pobranej próbki	☐ jednorazowa	
	☐ złożona*:	
imię i nazwisko pobierającego próbkę		
data i podpis sporządzającego zapis		

* w przypadku próbki złożonej, opisać sposób otrzymania

uzupełnia Laboratorium	
numer próbki	data i podpis przyjmującego próbkę